

Փա Հանգ. Զուբալովի կտակի համաձայն քաղաքային վարչութիւնը Թիֆլիսում յատուկ շինութեան մէջ բաց արեց լսարան ժողովրդի կրթութեան համար, ուր այժմ կարդացւում են դասախոսութիւններ ամեն լեզուով:

ԽՄԲԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

Մի տարուայ ակամայ ընդմիջումից յետոյ «կումանալիսօր վերսկսում է իւր հրատարակութիւնը»:

Ինչու համար է «Հուման» վերսկսուում, կըհարցնէ թերևս պատահական ընթերցողը: Ահա թէ ինչու:

Երբ մի տարի առաջ քաղաքական արհաւիրքների պատճառով մկսեց կաղալ ինչպէս ամբողջ Ռուսիայի, այսպէս նաև հայոց լուրջ մամուլը, մեր թերթը չէր կարող բացառութիւն կազմել, մանաւանդ որ առանց այն էլ արդէն զգալի վնասներ էր կրել մեր խմբագրութիւնը: «Հուման» իւր հրատարակութեան տասնեմէկ տարուայ ընթացքում աւելի քան ութն հազար ուուրբու դէֆիցիտ է ունեցել, որ դամօկլեան սուրի նման կախուած է խմբագրութեանս վերայ:

Այս հանգամանքները ստիպեցին մեզ ժամանակաւորապէս դադարեցնել թերթը և մենք կարծում էինք, որ այլևս «Հուման» ոչ մի հետաքրքրութիւն չի արթնացնում հայ ընթերցող և բանասէր հասարակութեան մէջ: Բայց մեր ենթադրութիւնը սխալ երևցաւ.—խմբագրութիւնս վերջին տարուայ ընթացքում առիթ ունեցաւ համոզուել, որ «Հուման» անհրաժեշտ է հայ հասարակութեան. մեզ համոզեցին այն բազմաթիւ գրաւոր և բերանացի դիմումները, որ անում էին խմբագրութեանս օր առաջ վերսկսելու թերթի հրատարակութիւնը, և մենք այսօր վերստին հրապարակ ենք իջնում, յուսալով, որ թերթի համակրողները, ինչպէս և ընթերցող հայ հասարակութիւնը թէ բաժանորդագրութեամբ և թէ ալ միջոցներով օգնութիւն

կզայ իսմբագրութեանս՝ թերթի որատարակութիւնը կանոնաւորելու համար:

«Հուման» առ այժմ լոյս է տեսնելու այս դիրքով
4—5 մամուլից բաղկացած, իսկ ընթերցողների աւելի
լայն խաւերին հնարաւորութիւն տալու համար՝ որոշեցինք
բաժնէգինը իջեցնել ութից՝ վեց ռուբլու:

ԽՄՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՍԱՑՈՒԱԾ ԳՐՔԵՐ

Systematisch-Alphabetscher Hauptkatalog der Königl. universitätsbibliothek zu Tübingen. Von franz Nik. Finck und L. Gjandscheinian. Tübingen 1907.

Atlas zum katalog der Armenischen Handshriften Tub. 1907.

Արտաշիր Բաբական. «Կարնամակ» Պահլաւ բն. Թարգմ. Յ. Թիրեաքեան, Փարիզ. 1907.

Տունկերը և անոնց անունները. Դոկտ. Յ. Արթինեան. Փարիզ 1906.

Մարիկ. իմ երգերից. Թիֆլիս 1906.

Հայկ Տէր-Աստուածատեանց. Հայ վաճառականութիւնը Ռուսիայում. Պարիս 1907.

Նոյն. Հայոց պատմութիւն. Թիֆլիս 1907.

Գր Վանցեան. Պատմական քերականութիւն արևելահայ լեզուի. Թիֆլիս 1906.

» Դպրոցական քերականութիւն. Ալէքս. 1906.

» Հայոց պատմութիւն. Թիֆլիս 1907

» գրպանի ուղղագրութիւն. Թիֆլիս 1906

Վ. Նեմ. Դանչենկօ. Հայուհի Դայիհանէն. Թարգմ. Արսէն սարկ. Սիմէօնեանց Մոսկուա 1907.

Յուսիկ եպս. Անապատականներ և վանականութիւն. Վաղարշապատ 1906.

Ա. Զանեան. Բանաստեղծութիւններ II պլր. Բագու 1907.

Կ. Վ. Ազգային եկեղեցի. Բագու 1907.

Թիֆլիսի Հայուհեաց բարեգ. ընկ. 25 ամեակ. Թիֆլիս 1907

Քենիկ վրդ. Անարդարութեան երեսից Թիֆլիս 1907.

Գրիգորիս ք. Մատինեան, ս. Շուշանիկ. Թիֆլիս 1907.